РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

Министерство на околната среда и водите

Басейнова дирекция „Дунавски район"

Изх. № ПУ – 01 – 137 (1)
гр. Плевен, 27.02.2025 г.

ДО
ИНЖ. ЛЮБОМИР ИВАНОВ
ДИРЕКТОР НА РИОСВ МОНТАНА
УЛ. "ЮЛИУС ИРАСЕК" № 4
ГР. МОНТАНА

На Ваш изх. № 7000-194–(2)/17.02.2025 г.

Относно: Инвестиционно предложение (ИП) *„Добив на подземни богатства – строителни материали (пясъци и чакъли) от находище „Вела", разположено в землището на гр. Вълчедръм, общ. Вълчедръм, обл. Монтана*

УВАЖАЕМИ ГОСПОДИН ИВАНОВ,

В Басейнова дирекция „Дунавски район" (БДДР) е постъпило Ваше писмо с изх. 7000-194–(2)/17.02.2025г., наш вх. № ПУ-01-137/17.02.2025г., с искане за становище за горепосоченото ИП на основание чл. 4а, ал. 1 от Наредбата за условията и реда за извършване на оценка на въздействието върху околната среда. В изпълнение на разпоредбите на чл. 155, ал. 1, т. 23 от Закона за водите (ЗВ), БДДР изразява следното становище:

1. Оценка на допустимостта на предложението от гледна точка на мерките за постигане добро състояние на водите, определени в плановете за управление на речните басейни

Настоящото становище се издава спрямо следните планове за управление на водите в ДРБУ:

– План за управление на речните басейни (ПУРБ) 2022 – 2027 г., приет с Решение № 917/31.12.2024 г. на Министерски съвет;

– План за управление на риска от наводнения (ПУРН) 2022 – 2027 г., приет с Решение № 941/28.12.2023 г. на Министерски съвет.

Съгласно представената информация

Възложителят – „КАТЕРИНА-Г и М" ЕООД, гр. Вълчедръм на основание Решение № 449/01.04.2016 на Министерство на енергетиката и сключен договор от 09.12.2016г., с министъра на енергетиката за проучване на строителни материали –

подземни богатства, разположено в землището на гр. Вълчедръм през 2017г. е реализирала комплекс от геологопроучвателни работи. В резултат на тези проучвателни дейности в ареалите на тази площ е установено ново находище на строителни материали – пясъци и чакъли „Вела".

В съответствие с решението на РИОСВ Монтана дружеството е изготвило Доклад за оценка въздействието върху околната среда при реализиране на ИП. РИОСВ-Монтана е издала Решение № МО 1-1/2019г. по ОВОС, с което одобрява ИП. При осъществена проверка от страна на РИОСВ-Монтана е констатирано, че горепосоченото Решение е загубило правното си действие, тъй като в петгодишния срок от влизането му в сила осъществяването на ИП не е започнало. Именно по тази причина е изготвянето отново на настоящето ИП.

Проучвателно находище „Вела" за подземни богатства – строителни материали – пясъци и чакъли е разположено в землището на гр. Вълчедръм на площ от 194 371 м^2. Участък „Север" е с доказани запаси от 518707м^3 и площ от 154838м^2. Участък „Юг" е с вероятни запаси от 1287189м^3 и площ от 39533м^2. Координатен регистър на граничните точки на концесионната площ на находище „Вела", участък „Север" и участък „Юг":

Точка	Координати	
№	X (север), м	Y (изток), м
Концесионен контур 1 (за уч. „Север")		
1	4844785.2	336132.7
2	4844789.2	336184.2
3	4844746.6	336253.3
4	4844699.8	336329.2
5	4844720.2	336499.4
6	4844720.0	336507.9
7	4844419.9	336294.0
8	4844081.8	336222.7
9	4844082.1	336212.6
10	4844173.7	336164.2
11	4844326.0	336143.9
12	4844506.4	336054.2
13	4844627.1	336058.9
14	4844724.5	336102.4
Концесионен контур 2 (за уч. „Юг")		
1	4843620.2	336194.3
2	4843512.5	336235.7
3	4843467.9	336143.0
4	4843312.7	336039.1
5	4843335.1	335895.0
6	4843343.0	335901.0
7	4843447.8	335992.8
8	4843528.1	336024.3
9	4843616.7	336188.0

Площта на концесионния контур на находището, необходима за реализация на ИП възлиза на 219 256 м^2. Тази площ включва площта на утвърдените запаси на находище „Вела" и необходимите прилежащи площи за берми, генерален откос на

баластриера, временни депа за почвен слой и откривка, административно-битова площадка. Кантар.

При добива и разработката на находище „Вела" не се налага изграждане на нова инфраструктура. Срокът на реализиране на ИП е срока на получената концесия за добив, за която ще се кандидатства – 35 години. Добивът и изземването на доказаните запаси от пясък и чакъли ще се осъществява по открит кариерен способ, с помощта на верижен багер с обратна лопата, запасите са в обем от 15 000м^3/год. Основните процеси, които ще се извършват при осъществяване на концесията са: откривки, добиви и насипищни дейности, транспорт на скална маса до трошачно-пресевна инсталация, която е разположена извън концесионната площ, и преработка на суровината до краен продукт.

За питейни нужди ще се ползва бутилирана вода от персонала. Водата за миене ще се доставя с цистерни. За санитарни нужди ще се използват химически тоалетни, периодични почиствани от специализирана фирма.

При разкривните и добивните работи за усвояване на установените запаси в находището не е необходимо използването на техническа вода.

1.1 <u>ПУРБ в Дунавски район</u>

<u>1.1.1. ИП попада в следните повърхностни водни тела, подземни водни тела и зони за защита на водите:</u>

<u>1.1.1.1 Повърхностни водни тела</u>

Код на ВТ	Воден обект	Географски обхват	Естествено/ СМВТ/ИВТ	Екологично състояние/ потенциал	Химично състояние
BG1WO800R1016	ЦИБРИЦА	р. Цибрица от извор до устие, вкл. приток - р. Цибър	естествено	умерено (поради отклонение от СКОС по следните показатели: Общ азот, БПК 5)	непостигащо добро(поради отклонение от СКОС по следните показатели: Бромирани дифенилетери, Живак)

Забележка: * СМВТ – силномодифицирано ВТ; **ИВТ** – изкуствено ВТ. За СМВТ и ИВТ се определя екологичен потенциал.

Съгласно представената информация в уведомлението за ИП - гранични точки с координати на участъците на находището и извършена проверка в кадастрално-административна информационна система на Агенция по геодезия, картография и кадастър, се установи:

- Река Цибрица, представляваща ПИ с идентификатор ПИ 12543.836.176, с НТП-Водно течение, река, е разположена в близост до Участък „Север" и Участък „Юг" от находище „Вела", като на места разстоянието между границата на находището и реката е под 50м;
- ПИ 12543.836.14, гр. Вълчедръм, вид собств. - Държавна частна, вид територия - Територия, заета от води и водни обекти, НТП - За друг вид водно течение, водна площ, съоръжение преминава през Участък „Юг" на находището.
- ПИ 12543.836.185, гр. Вълчедръм, вид собств. - Държавна частна, вид територия - Територия, заета от води и водни обекти, НТП - За друг вид водно течение, водна площ, съоръжение се намира в северозападната част на Участък „Юг" на находището.

По данни от Кадастралния регистър на недвижимите имоти /КРНИ/ ПИ 12543.836.14 и ПИ 12543.836.185 са Държавна частна собственост, със собственик Министерство на земеделието и храните (МЗХ) и не представляват воден обект по смисъла на по смисъла на § 1, ал. 1, т. 34 от ЗВ.

Предвид предмета на дейност и близостта му до водния обект е възможно ИП да окаже следния потенциален натиск:

- дифузен натиск чрез разпрашаване на неразтворени вещества и разпространение нефтопродукти във водната екосистема;
- морфологично въздействие при засягане на речния бряг;
- точков натиск в случай на заустване/вливане на замърсени изтичащи води от охранителни канали за атмосферни води около находището във водния обект;
- промяна в релефа, в резултат на което се нарушава естествения път на стичане на повърхностните води - променя на посоката им, а не на количеството им.

1.1.1.2. Подземни водни тела (ПВТ)

Код на ВТ	Име на ВТ	Химично състояние	Количествено състояние
BG1G0000QAL014	Порови води в Кватернера - р. Цибрица	добро	добро

Съгласно ПУРБ 2022-2027 г., приложение 1.3.2.1 „Характеризиране на подземните водни тела" (публикуван на интернет страницата на БДДР), за подземно водно тяло с код BG1G0000QAL014 - типът на вместващия колектор е поров. Литоложкият строеж на подземното водно тяло е съставен от чакъли и пясъци. Водното тяло е разположено в поров – средно водообилен водоносен хоризонт. Типът на ПВТ според хидрогеоложките условия по горнището му е безнапорен. Подземното водно тяло има средна степен на взаимодействие с повърхностни води.

Съгласно представената информация, добивът и изземването на запасите от пясък и чакъли ще се осъществява по открит кариерен способ, без използване на взрив. В информацията към уведомлението не е посочена дълбочината, на която ще се извършва добива на подземни богатства. Предвижданията на ИП няма вероятност да окажат негативно въздействие върху химичното и количественото състояние подземно водно тяло с код BG1G0000QAL014 при условие, че планираните добивни дейности от находище „Вела", не достигат нивото на подземните води, с цел недопускане на разкриване на подземното водно тяло.

1.1.1.3. Зони за защита на водите, съгласно чл. 119а, ал. 1 от ЗВ

Зони за защита на водите	Вид на зоната	ИП попада (код) / не попада в зона за защита
чл. 119а, ал. 1, т. 1 от ЗВ	Зона за защита на питейните води от повърхностни водни тела	Не попада
	Зона за защита на питейните води от подземни водни тела	Попада: всички подземни водни тела са определени като зони за защита на питейните води
чл. 119а, ал. 1, т. 2 от ЗВ	Зона за отдих и водни спортове	Не попада
чл.119а, ал. 1, т. 3 от ЗВ	Чувствителна зона	Попада: зона с код BGCSARI03
	Уязвима зона	Попада: Северна Зона
чл. 119а, ал. 1, т. 4 от ЗВ	Зона за стопански ценни видове риби	Не попада
чл.119а, ал. 1, т. 5 от ЗВ	Защитени територии	Не попада
	Зона за местообитания	Попада:зона с име Златия и код BG0000336
	Зона за птици	Попада:зона с име Златия и код BG0002009

1.1.1.4. Санитарно-охранителни зони (СОЗ), съгласно чл. 119, ал. 4, т. 2 от ЗВ

Към настоящият момент концесионната площ на находище „Вела", участък „Север" и участък „Юг" не попадат в:

– СОЗ учредени по реда на *Наредба №3/16.10.2000 г. за условията и реда за проучване, проектиране, утвърждаване и експлоатация на санитарно-охранителните*

зони около водоизточниците и съоръженията за питейно-битово водоснабдяванеи около водоизточниците на минерални води, използвани за лечебни, профилактични, питейни и хигиенни нужди (Наредба №3);

– буферни зони с радиус от 1000м около съоръжения за питейно водоснабдяване без определени СОЗ, за които е необходимо спазване на ограничения съгласно Приложение №1 към Национален каталог от мерки към ПУРБ.

1.1.2. Мерки, заложени в ПУРБ, които трябва да се вземат предвид при реализиране на този вид ИП .

А. Забрани и ограничения за този вид ИП:

Код на мярка	Наименование на мярка	Действия за изпълнение на мярката	Код на действие
HY_3	Забрана за добив на инертни материали на по-малко от 50 м от бреговете на реките	1.Забрана за добив на инертни материали на по-малко от 50 м от бреговете на реките	HY_3_1
HY_7	Подобряване на хидроморфологичното състояние на реките	10. Забрана за нарушаването на естественото състояние на леглата, бреговете на реките и крайбрежните заливаеми ивици, с изключение на дейности за осигуряване на енергийната сигурност, удълбочаване на фарватера и коригиране на речното корито за осигуряване/подобряване на безопасно корабоплаване в общия българо-румънски участък на р.Дунав и при дейности за защита от наводнения, както и други дейности съобразени с действащото законодателство	HY_7_10
PM_9	Предотвратяване на влошаването на състоянието на водите от проекти и дейности на етап инвестиционните предложения	Недопускане реализацията на инвестиционни предложения, водещи до негативна промяна на състоянието на водните тела;	PM_9_2
GO_3	Подобряване на управлението на водите в зоните за защита на водите	Съобразяване с режими, препоръки и мерки имащи отношение към води, въведени с утвърден план за управление на ЗЗ/ЗТ	GO_3_6
GD_1	Предотвратяване на отвеждането на приоритетни вещества в подземните води	2.Забрана или ограничаване на дейности, които увеличават риска за пряко или непряко отвеждане на приоритетни и опасни вещества или други замърсители в подземните води, включително разкриването на подземните води на повърхността, чрез изземване на отложенията и почвите, покриващи водното тяло.	GD_1_2
PM_2	Опазване на химичното състояние на подземните води от замърсяване и влошаване	2.Забрана за извършването на дейности водещи до отвеждането в подземните води на опасни вещества	PM_2_2

Част от границата на концесионната площ отстои на по-малко от 50 м от воден обект. В тази връзка ИП попада в обхвата на мярка с код HY_3, действие (код HY_3_1) - ***Забрана за добив на инертни материали на по-малко от 50 м от бреговете на реките***. ИП е допустимо спрямо мерките заложени в ПУРБ 2022 – 2027г. в Дунавски район, при условие, че участъците на находището, където отстоянието от границите на воден обект е по-малко от 50 м се изключат от площта за добив, и в тях да не се извършва добив на инертни материали.

Б. Други мерки, които следва да се имат предвид при реализация на ИП

Код на мярка	Наименование на мярка	Действия за изпълнение на мярката	Код на действие
DP_2	Намаляване на дифузното замърсяване от промишлени дейности	3. Депониране на производствени отпадъци в съответствие с изискванията за третиране на отпадъци	DP_2_3
PM_9	Предотвратяване на влошаването на състоянието на водите от проекти и дейности на етап инвестиционните предложения	При разрешаването на всички бъдещи инвестиционни дейности на територията на Дунавски район за басейново управление да се предвиди условие за прекратяване на дейността в случай/случаи на констатирано влошаване на качествените и количествените показатели на повърхностните и подземните води, причинено в резултат от дейността, доказано с данни от мониторинга, освен в случаите , когато са налице условия за обосноваване на изключения по реда на чл. 156в – чл. 156е от ЗВ	PM_9_111
PM_9	Предотвратяване на влошаването на състоянието на водите от проекти и дейности на етап инвестиционните предложения	Забрана за извършване на стопански дейности в зони за защита от НЕМ Натура 2000, когато дейностите са в нарушение на изискванията и условията в заповедите за обявяване, плановете за управление и определените специфичните цели на зоните	PM_9_16
HY_9	Рекултивация на участъци засегнати от добив на инертни материали	1. Рекултивация на участъци засегнати от добив на инертни материали	HY_9_1

Подробна информация за планираните мерки се намира в Програмата от мерки в Приложенията към Раздел 7 на ПУРБ 2022 - 2027г. Съгласно представената информация, предвидените в ИП дейности не попадат под забраните и ограниченията на горепосочените мерки.

Заключение: ИП е **допустимо** спрямо ПУРБ 2022 – 2027г., при спазване на мерките посочени в т. 1.1.2. а именно:

✓ да не се допуска разкриване на подземните води на повърхността;

✓ да не се влошава количественото и химичното състояние на подземните води, предвид факта, че подземното водно тяло е зона за защита на питейните води.

✓ да не се извършва добив на инертни материали на по-малко от 50 м от водни обекти.

1.2 ПУРН в Дунавски район

1.2.1. Райони със значителен потенциален риск от наводнения (РЗПРН).

Съгласно предоставената информация ПИ, в които ще се реализира ИП не попадат в РЗПРН.

Мерки, заложени в ПУРН 2022 – 2027 г., които трябва да се вземат предвид при реализиране на предвидените дейности

В ПУРН няма предвидени забрани, ограничения и мерки за намаляване на риска от наводнения, касаещи реализацията на ИП.

Заключение: Дейностите предвидени в ИП са **допустими** спрямо Програмата от мерки за намаляване на риска от наводнения заложена в ПУРН в Дунавски район.

2. Забрани и ограничения, предвидени в Закона за водите, по отношение на този вид инвестиционни предложения и/или въздействия в резултат от реализирането

Реализирането на предвидените в ИП дейности е необходимо да се осъществи в съответствие с изискванията на ЗВ и свързаните със същия подзаконови нормативни актове, при не нарушаване на обществените интереси, съгласно чл. 49 от същия закон.

Във връзка с преминаването на ПИ 12543.836.14 и попадането на ПИ 12543.836.185, с НТП - За друг вид водно течение, водна площ, съоръжение в концесионната площ на находище „Вела", участък „Юг", и планираната добивната дейност, е необходимо да се вземе предвид следното:

✓ Съгласно чл. 11 от ЗВ – водите на реките и принадлежащите им земи, както и водите във водохранилищата, включително и тези в язовирите са публична държавна собственост.

✓ Съгласно § 1. ал.1 от Допълнителните разпоредби към ЗВ:

– *"принадлежащи земи на водохранилища" са земите, които се заливат при най-високо водно ниво на водохранилището, определено за преливане на водно количество с оразмерителна обезпеченост;*

– *"воден обект" е постоянно или временно съсредоточаване на води със съответни граници, обем и воден режим в земните недра и в естествено или изкуствено създадени форми на релефа заедно с принадлежащите към тях земи;*

– *"крайбрежни заливаеми ивици на реките" са земите, които се заливат: а) в границите на корекциите на реките в населените места и между реката и дигите - при наличие на диги; при протичане на средномногогодишните максимални водни количества с обезпеченост 5 на сто или повторяемост веднъж на 20 години - за речни участъци с неизградени корекции или защитни съоръжения.*

– *„речно легло" е елемент от релефа, по който временно или постоянно се формира повърхностно водно течение и включва речно корито и крайбрежните заливаеми ивици*

За недопускане и предотвратяване на замърсявания и аварии, по отношение на повърхностните и подземните води е необходимо спазване на изискванията на чл. 131 от ЗВ: *„При аварийни случаи, създаващи предпоставки за замърсяване на водите, собственикът или лицето, експлоатиращо обекта - източник на замърсяване, включително хвостохранилища, шламохранилища и насипища, е длъжно да вземе необходимите мерки за ограничаване или ликвидиране на последиците от замърсяването съгласно предварително изготвен авариен план и незабавно да уведоми басейновите дирекции и органите на Министерството на вътрешните работи."*

С цел защита на крайбрежните заливаеми ивици и принадлежащите земи на водохранилищата да се изпълняват разпоредбите на чл. 134, т. 1, т. 3 и т. 4 от ЗВ като не се допуска: складиране на пестициди, депониране и третиране на отпадъци; строителство на стопански и жилищни постройки; миенето и обслужването на транспортни средства и техника;

Съгласно чл. 143 от ЗВ – За защита от вредното въздействие на водите се **забранява** – *„нарушаването на естественото състояние на леглата, бреговете на реките и крайбрежните заливаеми ивици; намаляването на проводимостта на речните легла, включително чрез баражи и прагове, без съответното разрешително; използването на речните легла като депа за отпадъци, земни и скални маси; извършването на строежи над покритите речни участъци; съхраняването или складирането на материали, които в значителна степен биха увеличили унищожителната сила на водата при наводнения".*

С цел да не се нарушават цитираните по-горе законови разпоредби е необходимо контура на участъците на находището да не засяга повърхностния воден обект и

експлоатационните работи да не водят до нарушаване на естественото състояние на леглата, бреговете на реките и крайбрежните заливаеми ивици и до намаляване на проводимостта на речните легла.

За опазване на подземните води от замърсяване се прилагат разпоредбите на чл. 46, ал. 2 и чл. 118а, ал. 1, т. 2, 3, и 4 от ЗВ: *„т. 2 - обезвреждането, включително депонирането на приоритетни вещества, които могат да доведат до непряко отвеждане на замърсители в подземните води; т. 3 - други дейности върху повърхността и в подземния воден обект, които могат да доведат до непряко отвеждане на приоритетни вещества в подземните води; т. 4 - използването на материали, съдържащи приоритетни вещества, при изграждане на конструкции, инженерно-строителни съоръжения и други, при които се осъществява или е възможен контакт с подземни води".*

Потенциалните въздействия в резултат от реализирането от ИП са описани и взети предвид при направените заключения за допустимостта на ИП в т. 1 от настоящето становище.

3. Информация за съществуващи или разрешени въздействия върху водното тяло в района, които трябва да бъдат взети предвид при последваща процедура по глава шест от ЗООС

Актуална информация за съществуващи или разрешени въздействия е налична в Регистри на издадените разрешителни, публикувани на интернет страницата на БДДР - http://www.bd-dunav.org/content/registri/razreshitelni-i-resheniia/.

4. Информация за свободните водни ресурси в частта от подземно водно тяло, от което се предвижда водовземане (чрез съществуващи или чрез нови съоръжения), опасността от замърсяване на подземните води в процеса на изграждане на нови тръбни (сондажни) кладенци и изисквания за предотвратяване на замърсяването

ИП не предвижда водовземане от подземни води.

5. Мотивирана оценка на значителното въздействие върху водите и водните екосистеми

ИП *„Добив на подземни богатства – строителни материали (пясъци и чакъли) от находище „Вела", разположено в землището на гр. Вълчедръм, общ. Вълчедръм, обл. Монтана* е **допустимо** и не се очаква да окажат значително отрицателно въздействие върху водите, зоните за защита на водите и водните екосистеми, при условие, че:

✓ се спазват мерките, посочени в т. 1.1.2., в т.ч.:

- **не се допуска достигане на водоносния хоризонт и разкриване на подземните води,** което би довело до влошаване на състоянието на подземно водно тяло с код BG1G0000QAL014 и име „Порови води в Кватернера - р. Цибрица";
- **да не се допуска добив на инертни материали на по-малко от 50 м от** водни обекти.

✓ нормативните изисквания, посочени в т. 2 от настоящото становище, в т.ч.:

- спазване на изискванията на чл. 131 от ЗВ, с цел недопускане и предотвратяване на замърсявания и аварии, по отношение на повърхностните и подземните води;
- с цел защита на крайбрежните заливаеми ивици и принадлежащите земи на водохранилищата да се изпълняват разпоредбите на чл. 134, т. 1, т. 3 и т. 4 от ЗВ;
- спазване забраните в чл. 143 от ЗВ за защита от вредното въздействие на водите;

- за опазване на подземните води от замърсяване да се прилагат разпоредбите на чл. 118а, ал. 1, т. 2, 3, и 4 от ЗВ.

6. Заключение за приложимостта на чл. 93, ал. 9, т. 3 от ЗООС

Неприложимо за ИП *Добив на подземни богатства – строителни материали (пясъци и чакъли) от находище „Вела", разположено в землището на гр. Вълчедръм, общ. Вълчедръм, обл. Монтана.*

С уважение,

ИНЖ. РУМЕЛИЯ ПЕТРОВА
Директор на Басейнова дирекция Дунавски район